

ВПЛИВ ЙОДОВАНОЇ ОЛІЇ НА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ СТУДЕНТІВ

РОСТОКА Л.М., БАЛІНТ Л.І., МАЛТИС Л.А., МАЗУР Б.Ф., СІТКАР А.Д.
ДВНЗ "УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ", УКРАЇНА;
e-mail: siti0095@mail.com

Те, що Закарпаття зараховують до так званих ендемічних зон, тобто таких, де вміст йоду у воді, ґрунті, а, отже, і в продуктах харчування, надзвичайно малий, відомо практично всім. Проблема нестачі йоду на території області й на сьогодні залишається актуальною. Ендемічний зоб, гіпотиреоз, кретинізм – захворювання, які фігурують досить давно в дослідницьких і статистичних роботах багатьох науковців. Але попри всі заходи, які здійснюють заклади охорони здоров'я, все-таки не вдається досягти бажаного ефекту щодо профілактики йододефіциту. Роль йоду в організмі тісно пов'язана з його безпосередньою участю в синтезі тиреоїдних гормонів, які контролюють процеси метаболізму в головному мозку. Доведено їх вплив на інтелектуальний потенціал людини. Достатнє надходження йоду в організм підвищує адаптаційні процеси, тим самим, знімає стреси, сприяє концентрації уваги і поліпшення пам'яті.

Метою роботи було дослідження впливу йодованої олії на когнітивні та психічні функції здорових людей, зокрема, студентів медичного факультету.

Вибірку студентів ($n=50$, частка чоловіків – 18 %, жінок – 82 %, середній вік – $19,2 \pm 0,6$ років) було розподілено на 3 групи: I – контрольна, II – ті, що приймають плацебо (звичайну соняшникову олію), III – ті, що приймають йодовану олію. Когнітивні функції досліджували методом психодіагностики кристалічного інтелекту за допомогою "Тесту розумових здібностей" до та після прийому олії. Йодовану олію (ЙО) приймали в дозі 1 мл на добу (200 мкг йоду). Статистичний аналіз проводили за допомогою програми IBM SPSS Statistics 23.0.

Структура вибірки щодо загального рівня інтелекту була наступною: високий рівень мали 12 % опитаних, добру норму – 46 %, "в середній зоні" знаходилися 42 % респондентів. Кількість досліджуваних в кожній групі – 10 осіб (необхідно було

вирівняти об'єми груп, тому для I групи взяли перші 10 осіб (випадковий відбір)). За результатами маргінального критерію однорідності визначено достовірну різницю в загальному рівні інтелекту до та після прийому олії/дослідження для всіх трьох груп, який статистично значимо підвищився. Для I групи (контрольна) при $p=0,047$, II групи (плацебо) – $p=0,014$, III групи (ЙО) – $p=0,009$. Такий результат може бути зумовлений тим, що досліджувані повторно проходили один і той же самий тест, а також малою кількістю вибірки. Але можна побачити тенденцію до підвищення достовірності результатів: студенти, які приймали йодовану олію з більшою вірогідністю покращили результати тесту, в порівнянні з тими, що приймали плацебо і з контрольною групою. Це створює передумови для продовження дослідження із збільшенням об'єму вибірки та покращенням програми дослідження. Крім того, в студентів, що приймали йодовану олію, спостерігалось достовірне покращення результатів субтестів щодо визначення загального (виявляє рівень розвитку здібностей виносити судження, здібностей до абстрактного мислення) та запам'ятовування (виявляє рівень розвитку вербальної короткочасної пам'яті і здатності концентрувати увагу). Такої тенденції в інших групах не виявлено. Це, ймовірно, свідчить про покращення пам'яті та уваги після прийому йодованої олії, яка також може сприяти полегшенню засвоєння учбового матеріалу та підвищення здібностей до узагальнення (обґрунтування) вивченого, що особливо актуально для студентів медичного факультету.

Встановлено позитивний вплив ЙО на когнітивні функції студентів, статистично достовірну ефективність її впливу на покращення рівнів пам'яті та уваги, що є вельми важливим в умовах посиленої розумової діяльності та йодного дефіциту.

DIABETES MELLITUS ACCOMPANIED BY OXIDATIVE-NITRATIVE STRESS DEVELOPMENT IN LEUKOCYTES

SABADASHKA M., SYBIRNA N.
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV, UKRAINE;
e-mail: m.sabadashka@meta.ua

Diabetes mellitus is a chronic endocrine and metabolic disease caused by absolute or relative insufficiency of insulin. The main diagnostic indicator of the disease is hyperglycemia. In order to develop

modern effective methods for diabetes mellitus type 1 treatment it should be taken into account that the etiological cause of the disease is autoimmune damage of beta cells of Langerhans islet. Today